

Katedra trestního práva

Hodnocení rigorózní práce

Mgr. Zuzany Krunkové

„Odklony v trestním řízení se zaměřením na dohodu o vině a trestu“

Předložená práce obsahuje 151 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, sedmi základních kapitol a závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Okruh použité literatury je mimořádně obsáhlý, zahrnuje i několik prací zahraničních autorů a je rozhodně přiměřený zvolenému tématu práce. Po formální stránce nesporně splňuje předložená práce požadavky kladné na práci rigorózní.

Autorka si za téma své práce zvolila problematiku sice nikoliv netradiční, ale současně poměrně obtížnou, a to s ohledem na nutnost reflektovat a konfrontovat relativně nedávné změny právní úpravy, jakož i názory doktríny a aplikační praxe v jejich vývoji. Nadto jde zčásti o problematiku vyvolávající v teorii i v aplikační praxi časté diskuse. Metody odborné a vědecké práce, které autorka při zpracování použila, zejména analyticko-syntetická a komparativní, odpovídají povaze tématu a vytyčenému cíli. Zpracování tématu je tedy rozhodně aktuální a přínosné.

Po obsáhlejší úvodu, ve kterém autorka mimo jiné charakterizuje zaměření a cíl své práce, se nejprve zabývá pojmem a účelem odklonů v trestním řízení. Velice správně spojuje instituty odklonů s trendem tzv. restorativní justice, který se u nás prosadil v devadesátých letech oproti tzv. justici retributivní, která do té doby u nás zcela převažovala. Výhody alternativního řešení trestních věcí, které autorka uvádí, jsou přesvědčivé. Kladně třeba hodnotit, že registruje odlišné názory na zařazení trestního příkazu a dohody o vině a trestu (a zčásti i odstoupení od trestního stíhání), které jsou v odborné literatuře vyslovovány.

Následující kapitoly práce jsou věnovány analýze jednotlivých institutů, řazených mezi odklony v trestním řízení. Autorka se ve svých rozborech zdařile a tvůrčím způsobem opírá o zpracovanou odbornou literaturu a rovněž hojně využívá i odkazy na judikaturu a nálezy Ústavního soudu ČR. Zcela funkční jsou i demonstrace probíraných jevů na konkrétních kauzách z vlastního působení autorky na státním zastupitelství. Prováděné analýzy jsou zpracovány velmi pečlivě a systematicky. Názory autorky a závěry, které formuluje, jsou vyjádřeny jasně a jsou vesměs podloženy náležitou právní i věcnou argumentací. Kladně třeba hodnotit velkou pozornost, kterou u institutu podmíněného zastavení trestního stíhání věnuje otázce doznání obviněného. Souhlasit lze i s vyslovenou výhradou k této podmínce. Záslužně je věnována pozornost i novele z roku 2012. U institutu narovnání autorka důvodně upozorňuje jednak na možnost zneužití postavení, které zde poškozený má, kdy požaduje nepřiměřené odškodnění, resp. kdy je naopak zcela nekontaktní, a jednak na problematiku nemajetných obviněných. Návrh řešení, pro které autorka pléduje, je hoděn další diskuse. K institutu odstoupení od trestního stíhání sluší dodat, že někteří

autoři spatřují malou míru jeho aplikace v tom, že po právní moci rozhodnutí absentuje jakákoliv další kontrola nad chováním mladistvého, a proto je dáována přednost podmíněnému zastavení trestního stíhání. Při rozboru institutu trestního příkazu jsou velmi pečlivě uvedeny veškeré výhrady, které byly k tomuto institutu v literatuře vysloveny a to jak z pohledu obviněného, tak z pohledu poškozeného, ale rovněž z pohledu orgánů činných v trestním řízení. Kladně třeba hodnotit, že autorka důsledně k těmto výhradám formuluje vlastní stanovisko, vesměs smysluplné. Zvláštní pozornost je pak záslužně věnována relativně novému institutu: dohodě o prohlášení viny a přijetí trestu. Velmi pěkně je zpracován vývoj předcházejícího přijetí tohoto institutu i právní úpravy samotné. Podrobný je rozbor současné právní úpravy a jejích nedostatků. Kladem práce je, že autorka přichází s podněty *de lege ferenda* na jejich odstranění, vesměs náležitě odůvodněnými. Funkční je komparace s vybranými zahraničními úpravami.

V závěru své práce autorka přehledně a výstižně shrnuje poznatky a stanoviska, ke kterým při zpracování své práce dospěla.

Celkově lze předloženou rigorózní práci hodnotit jako velmi zdařilou. Autorka prokázala, že se do náležité hloubky seznámila se zkoumanou problematikou, a to nejen pokud jde o právní úpravu a její odraz v dosavadním literárním zpracování, ale rovněž v judikatuře a v praxi orgánů činných v trestním řízení. Kladem práce je nejen pečlivost a svědomitost zpracování a práce s literárními prameny a s judikaturou, ale zejména schopnost autorky samostatně, tvořivě a erudovaně zkoumané instituty i jejich dílčí problémy analyzovat a přicházet s vlastními podněty *de lege ferenda*.

Předložená práce je mimořádně kvalitní a po formální i po obsahové stránce nesporně splňuje požadavky na ni kladené a je zcela způsobilým podkladem pro ústní obhajobu. Autorka rozhodně prokázala schopnost samostatné tvůrčí odborné práce.

Při obhajobě své práce by se autorka mohla vyjádřit k otázce, zda současná právní úprava vůbec umožňuje, aby se obviněný a jeho obhájce mohli formálně obrátit na státního zástupce nebo soudce a zjistit jejich stanovisko k výši částky určené na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti, kterou hodlají složit a předešli tak situaci, kdy jejich návrhu nebude vyhověno pouze proto, že „neodhadli“ představu státního zástupce nebo soudce o přiměřenosti takové částky.

V Praze dne 22.9.2015

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
konzultant